

Poznań, 07.06.2022 r.

Znak sprawy: Or-II.0003.1.97.2022

Nr rej.: 07062201614

Szanowna Pani Radna,

odpowiadając na otrzymaną za pośrednictwem Przewodniczącego Rady Miasta Poznania pismem z dnia 23 maja 2022 r. i przekazaną mi przez Prezydenta Miasta Poznania do rozpatrzenia interpelację Pani Radnej w sprawie dostępności wegańskich posiłków w stołówkach i bufetach przedszkoli, szkół podstawowych i ponadpodstawowych, dla których organem prowadzącym jest Prezydent Miasta Poznania, uprzejmie informuję:

Pyt. 1.: „Czy Miasto Poznań wdrażało w przeszłości, wdraża obecnie lub planuje wdrożyć rozwiązania mające za zadanie systemowe lub punktowe zwiększenie dostępności wegańskich posiłków w szkołach? Mowa tu o dostępności opcji wegańskiej w stołówkach prowadzonych przez firmy zewnętrzne na terenie szkół i przedszkoli, usługi cateringu dowozowego, a także punkty prowadzone przez samą placówkę, automaty i bufety.”

Zgodnie z art. 68 Prawa oświatowego to dyrektor placówki „sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne”. Zatem planowanie żywienia w przedszkolach i szkołach jest zadaniem leżącym w zakresie kompetencji dyrektora, natomiast organ prowadzący odpowiada za zapewnienie etatów oraz środków finansowych w budżecie jednostek na realizację tego zadania.

Planowanie żywienia zbiorowego odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Dyrektor organizuje pracę przedszkola/szkoły, w tym planuje żywienie zbiorowe, którego wykonanie powierza intendentowi/specjaliście ds. żywienia. W przypadku korzystania z usług firm cateringowych wskazany przez dyrektora placówki podmiot również zobowiązany jest do przestrzegania przepisów obowiązujących w Polsce.

Ważnym elementem funkcjonowania placówek oświatowych jest ścisła współpraca dyrektora, grona pedagogicznego oraz rodziców. W myśl Prawa oświatowego, rada rodziców, reprezentująca ogół uczniów, „może występować do dyrektora i innych organów szkoły lub placówki, organu prowadzącego szkołę lub placówkę oraz organu sprawującego nadzór pedagogiczny z wnioskami i opiniami we wszystkich sprawach szkoły lub

placówki”. Mogą one dotyczyć także kwestii wprowadzenia zmian w jadłospisie czy asortymentu sklepików szkolnych oraz automatów z żywnością lub napojami znajdującymi się na terenie placówki.

Pyt. 2.: „Jak odpowiedź na pkt. 1 koreluje z celami Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Poznania, Europejskim Zielonym Ładem, Strategią od Pola do Stołu, pakietem legislacyjnym Fit For 55 i innymi programami na poziomie miejskim, krajowym i unijnym przyznającymi równy dostęp do świadczeń publicznych, w szczególności różnorodnego i zrównoważonego żywienia w placówkach oświaty, spełniającego właściwe normy odżywcze?”

Wymienione w interpelacji strategii europejskie, tj. Europejski Zielony Ład, strategia „Od pola do stołu”, Strategia na rzecz bioróżnorodności 2030 oraz Fit For 55, nie wskazują eliminacji produkcji zwierzęcej ani ograniczenia produkcji rolnej. Odnoszą się one do dostosowania ich do norm unijnych w obszarze środowiska i bezpieczeństwa żywieniowego. Europejski system rolno-żywnościowy, wspierany w ramach wspólnej polityki rolnej, stał się światowym standardem w zakresie bezpieczeństwa żywności, bezpieczeństwa dostaw, wartości odżywczych i jakości. Zrównoważony system może przynieść korzyści środowiskowe, zdrowotne i społeczne, a także sprawiedliwsze zyski gospodarcze.

Główne cele Unii Europejskiej w tym zakresie to:

1. zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowego w obliczu zmian klimatu i utraty różnorodności biologicznej,
2. zmniejszenie śladu środowiskowego i klimatycznego związanego z systemem żywnościowym,
3. wzmocnienie odporności systemu żywnościowego UE,
4. przeprowadzenie globalnej transformacji w kierunku konkurencyjnej równowagi „Od pola do stołu”.

Strategia „Od pola do stołu” kładzie nacisk na bezpieczeństwo żywnościowe, jednak jej głównymi celami są:

1. zapewnienie, w ramach możliwości planety, wystarczającej podaży niedrogiej i pełnowartościowej żywności,
2. zmniejszenie o połowę korzystania z pestycydów i nawozów oraz sprzedaży środków antydegradacyjnych,
3. zwiększenie liczby gruntów przeznaczonych pod rolnictwo ekologiczne,
4. propagowanie bardziej zrównoważonej konsumpcji żywności i zdrowego

- odżywiania,
5. ograniczenie strat żywności i jej marnotrawienia,
 6. przeciwdziałanie fałszowaniu żywności w łańcuchu dostaw,
 7. poprawienie dobrostanu zwierząt.

Z kolei Miejski Plan Adaptacji do Zmian Klimatu Miasta Poznania nie obejmuje zagadnień żywnościowych, a skupia się na punktach - zawartych w podrozdziale 5.4 Podatność Miasta na zmiany klimatu - dotyczących zdrowia publicznego, gospodarki przestrzennej miasta, gospodarki wodnej oraz transportu.

Pyt. 3.: „Czy i jakie akty prawa miejscowego, ustawy, rozporządzenia polskie i unijne oraz dyrektywy stoją na przeszkodzie wprowadzeniu opcji wegańskich posiłków w stołówkach, bufetach i automatach znajdujących się na terenie placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Prezydent Miasta Poznania przy jednoczesnym zachowaniu dostępności posiłków zawierających mięso, jaja, mleko i inne produkty zwierzęce określone w Ustawie o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz.U. z 2020 r. poz. 2021 z późn. zm) oraz w aktach wykonawczych do tej ustawy, w szczególności w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz.U. z 2016 r. poz. 1154 z późn. zm.)?”

Przepisy prawne obowiązujące w Polsce, dotyczące żywienia zbiorowego w placówkach oświatowych nie wprowadzają zakazu/nakazu stosowania diety wegańskiej w przedszkolach i szkołach.

Pyt. 4.: „Jakie procedury i akty prawa miejscowego musiałyby zostać zmienione na poziomie placówek oświatowych, jednostek organizacyjnych i jednostek pomocniczych Miasta Poznania, aby wprowadzić dostępność opcji wegańskich posiłków w stołówkach, bufetach i automatach znajdujących się na terenie placówek oświatowych, którym organem prowadzącym jest Prezydent Miasta Poznania przy jednoczesnym zachowaniu dostępności posiłków zawierających mięso, jaja, mleko i inne produkty zwierzęce określone Ustawą o bezpieczeństwie żywności i żywienia oraz wspomnianymi wcześniej aktami wykonawczymi do tej ustawy? Jak wyglądałby proces zmiany umów z firmami świadczącymi usługi żywieniowe dla placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Prezydent Miasta

Poznania oraz jakie inne procedury musiałyby ulec zmianie w przypadku przygotowywania posiłków w obrębie placówek?”

Zgodnie z odpowiedzią na pytanie 3., nie ma żadnych prawnych przeciwwskazań do wprowadzenia posiłków wegańskich w placówkach oświatowych. Nie ma więc konieczności dokonywać zmian w przepisach prawnych w tym zakresie.

Z wyrazami szacunku
Z up. PREZYDENTA MIASTA
(-) Mariusz Wiśniewski
Z-CA PREZYDENTA MIASTA
POZNANIA

Do wiadomości:
Przewodniczący Rady Miasta